

Sepultures del Mas Forn

Rajadell

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	El Forn de Santa Lúcia.
Emplaçament	Al mas Forn, a l'hort situat al SO de l'edifici, a tocar el mur que sosté el mas
Alçada:	330
Coordenades:	
Latitud:	41.72894
Longitud:	1.71274
UTM Est (X):	392940
UTM Nord (Y):	4620482

Classificació

Número de fitxa	08178 - 131
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	El jaciment es troba colgat sota terra.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	AEA.Catàleg bens protegits 2014 (num. 57)
Número inventari	Si CC.AA.
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Sense accés
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad: 08177A00200013
Autoria de la fitxa	PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-20
Data de registre de la fitxa:	dc., 08/07/2020 - 02:00

Descripció

Necròpolis de sepultures medievals (tot i que només s'ha excavat una) cobertes amb lloses, que consistien en fosses allargades excavades al terreny i protegides únicament per lloses de coberta. L'orientació de la tomba exhumada és la típica: d'est a oest. Durant l'excavació (feta amb motiu de les obres d'instal·lació d'un pou mort al Mas Forn) va aparèixer un esquelet masculí, en decúbit supí, amb el cap girat a l'esquerra, i els braços estirats, perfectament conservat i sense aixovar. La fossa, allargada i de 1,65 m de longitud, estava excavada al subsòl natural argilós i estava coberta per lloses de pedra.

Observacions:

Apareix esmentat al llistat del catàleg de bens protegits de 2014 amb el num. 57 però la fitxa no ha estat publicada (protecció dubtosa).

A les cartes Arqueològiques de la Generalitat el jaciment apareix citat com Santa Llúcia. Sepultures del mas Forn / Cementiri de santa Llúcia, a rel de la troballa efectuada als horts del mas Forn. Durant les tasques de revisió de la Carta Arqueològica, el desembre de 2010, es va documentar el bon estat de conservació de l'església però no es va anotar cap indicatiu que es pogues relacionar amb la necròpolis. El jaciment es troba situat a la riba esquerra de la riera de Rajadell, a una terrassa baixa on es localitza el mas el Forn (fitxa 66) i la capella de santa Llúcia (fitxa 8), rodejats de camps conreats, al costat de la carretera de Rajadell a Fals. La troballa es va efectuar a l'hort just al costat del mur que sosté la terrassa del Mas, al seu SO, al fer una excavació per instal·lar una canonada de la casa a un pou mort, a poc més d'1 m de fondària. Francesc Rafat, historiador afeccionat i propietari del mas, va excavar i documentar la troballa. Les restes arqueològiques es van tornar a tapar. Aquesta excavació està referenciada com a "Cementiri de Santa Llúcia", a la Catalunya Romànica, XI, 1984 :359). Aquesta forma de sepultura -de coberta de llosa- és poc usual en els cementiris medievals de la comarca del Bages. El tipus més freqüent és el de cista, amb lloses per totes bandes.

Tot i que es podria pensar que pel voltant hagin d'haver més tombes, constituint una necròpolis de certa importància de cronologia baixmedieval i relacionable amb el monestir, en realitat no podem assegurar que per una sola tomba, la necròpolis del monestir estigués en aquest terreny situat al SO de l'església, ja que hi ha notícies antigues de troballes d'altres restes òssies al sector de llevant, davant mateix de la façana principal de la capella. En aquest espai han anat apareixent nombroses restes d'esquelets femenins. Al Carreres Candi (Gomis, 1916) s'afirma que en excavacions al voltant de la capella hi varen aparèixer ossaments humanes.

La foto 3 correspon a l'excavació (Foto: J. Galobart Catalunya Romànica, XI, 1984 :359).

Història

Tot i que l'esquelet esmentat és masculí, podria formar part de l'antiga necròpolis corresponent al monestir (femení) de Santa Llúcia,.

La capella de santa Llúcia és el que ens resta de l'antic monestir de deonades o canongesses de Sant Agustí, un petit cenobi establert a la segona meitat del segle XIII al lloc i documentat el 1275, que depenia del terme del Castell de Rajadell. El 1304 la comunitat de santa Llúcia fundà el convent de Santa Caterina, a l'horta de la vila de Cervera. El 1374 el bisbe de Vic donà un decret de reforma per al monestir de Santa Llúcia de Rajadell i per al de Cervera, que hom considerava filial seu. Els monestir fou abandonat a rel la inestabilitat provocada per la Guerra Civil catalana (1460-1470). L'església conserva una part romànica, l'actual capçalera, ampliada amb una nau gòtica, molt més gran i alta, del segle XIV.

Bibliografia

IPAC. Carta Arqueològica. Servei d'Arqueologia. Generalitat de Catalunya.

DAURA I A; GALOBART I J (1984). "Cementiri de Santa Llúcia". Catalunya Romànica. Vol. X II. El Bages. Fundació Gran Enciclopèdia Catalana. Barcelona. pp. 359 .

GOMIS, Cels (1916). Rajadell" a Geografia General de Catalunya (Dirigida per Francesc Carreras Candi). Barcelona, 1916 (pp. 267-68)

DAURA A, GALOBART J (1983). "L 'Arqueologia al Bages (II)" . Les Fonts . Núm. 6. Manresa .p 89.

